

Komponist: Franskmannen Maurice Ravel (1875–1937), tolket av den norske pianisten Håkon Austbø.
FOTO: LEEMAGE/CORBIS VIA GETTY IMAGES

MUSIKK

Briljant mørke

Florlett elegance eller stram perfeksjon?
Jubilanten Håkon Austbø blir personlig i møte med Ravel.

Håkon Austbø, klaver
**MAURICE RAVEL:
COMPLETE WORKS
FOR PIANO SOLO**
Simax, 2018

Den norske pianisten Håkon Austbø fyller 70 år og markerer jubileet blant annet med å gi ut samlede verk for solo klaver av Maurice Ravel (1875–1937). I omslaget til platen skriver Austbø at han fortsatt kan streve med det gåtefulle i franskmannens musikk. Utsagnet vitner utvilsomt om en sammensatt komponistpersonlighet og verk som tåler å bli utforsket igjen og igjen. Men det vitner også om en tenkende musiker som ikke gir seg, men fortsetter å bore i materialet. Målet er ikke å løse gåten, men å brette den ut og forstå den – som gåte – på stadig nye måter. At Austbø velger seg Ravel, er egentlig ikke overraskende. Han har gjennom en omfattende karriere viet seg til tidligmoderne ekspresjonisme og impresjonisme, med en særlig vekt på fransk repertoar. Innspillingene hans av Olivier Messiaen, en komponist han også hadde personlig kontakt med, står i en særstilling, og i mine ører rager også Debussy-innspillingene høyt. Enkelte Ravel-verk har han også spilt inn tidligere, men nå foreligger altså hele produksjonen for solo klaver.

Personlig. Det er blitt en strålende plate. Ikke nok med at Austbøs tolkninger er fascinerende, dypt personlige og med en markert holdning i spillet mellom djerv handlekraft og innadvendt omhet. Klangen av det restaurerte Steinway-flygelet, opprinnelig fra 1843, i Sofienberg kirke, er også formidabel, presist gjengitt i en lyd som både er rik og nær. Samtidig gir særegenheten i Austbøs spillemåte rom for diskusjon. Med valget av et så sentralt og sofistikert klaverrepertoar som Ravel må sies å være, blir det vanskelig å komme utenom enkelte internasjonale referanser. Men det blir også interessant å se på Austbøs fortolkningsvalg i møte med det gåtefulle denne musikken preges av – også ifølge Austbø selv. For som han antyder i omslaget: Ravels klavermusikk kjennetegnes ikke bare av en ram, flammende harmonikk, heftige løp og fargerike formasjoner, noe som utvilsomt stiller store tekniske krav til utøveren. Den er også på et vis splittet mellom en blendende elegance, tilsynelatende svevende lett, ja tidvis nærmest beskjeden, og en teknisk stram perfeksjonisme i konstruksjonen, en disiplin som både opprettholder elegansen og gir den en merkelig mørk, nesten diabolsk undertone.

Internasjonale referanser. Spenningen kan imidlertid gjengis og vektes på ulike måter. Blant referansene vil man utvilsomt finne versjoner som i større grad enn Austbø dyrker det teknisk perfeksjonerte. Jeg tenker på Bertrand Chamayou (Erato, 2016) eller Alexandre Tharaud (harmonia mundi, 2003), eller på den virtuose briljansen, som hos Jean-Yves Thibaudet (Decca, 1992) nesten får noe nervøst klaprende ved seg. Slik kunne man kanskje tro at de sto nærmere Ravels egen skarphet. Jeg vil imidlertid mene at Austbø på sin side skaper et større rom. Det åpner for en fortolkningsmessig risiko i spenning mellom sjenerøst fargespekter og gjennomtenkt analytisk tilnærming. Det siste blir særlig tydelig i de korte tidlige stykkene, hvor man av og til kan savne en fraserings som også tar med en dimensjon av forsiktighet. Her skal vi ikke lenger enn til vår egen Sigurd Slåttebrekk for å finne et aldeles lysende alternativ (Simax, 1995). På den annen side vil jeg fremheve Austbøs kombinasjonen av solid fortrolighet med materialet og dyp personlig tilnærming. Samlet sett gir dette fortolkningene en umiskjennelig, særegen aura – i sannhet en sjeldenhet i dagens klassiske musikkindustri.

Emil Bernhardt

Maria
Clara
Villa
Lobos

Têtes à
Têtes

17. & 18.
november

+ Tegneworkshop for barn og voksne søndag 18. november

Black Box teater
blackbox.no

FBRCD-16
Chasing Strings
Asheim, Åm og Mikalsen
Telemark Kammerorkester
Dirigent Lars-Erik ter Jung

Classic Studio
GAGGENAU

Verkseier Furulunds vei 16, 1668 Oslo
tlf 23 37 96 66
www.classicstudio.no

KVALITETSKJØKKEN OG HVITEVARER